

Korito reke Tare nasuto je betonom i šljunkom, a tok jednim delom promenjen. Deponije rastu, a institucije nemaju plan za obnavljanje ovog dela reke upozoravaju iz Mreže za afirmaciju nevladinog sektora (MANS). Meštani Mateševa najavljuju tužbe protiv Kineza. Tone betona, metalne konstrukcije, visoki betonski stubovi i sećanje na nekadašnji prirodni tok reke Tare, Suze Evrope. Takvu su situaciju juče na gradilištu dela auto-puta Bar-Boljari zatekli novinari, ali i ekološki aktivisti, prenose Vjesti.

Iz civilnog sektora tvrde da se stanje, nakon godinu kada su prvi put javnost izvestili o uništenju korita reke na trasi mostova „Tara 1” i „Tara 2”, promenilo i sada je mnogo gore. Deponije rastu, a institucije nemaju plan za obnavljanje ovog dela reke.

Korito Tare je nasuto betonom i šljunkom, a tok joj je delom promenjen. Zbog visokih temperatura vodotok je nizak, pa se ova, nekad moćna reka, pretvorila u običan potočić. Pitanje je koliko će vremena biti potrebno da se oporavi.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) pre godinu dana prvi put je uzburkala javnost zbog uništavanja korita i toka reke Tare tokom izgradnje deonice auto-puta kod Mateševa. Tada su iz vazduha snimili da je tok reke promenjen, korito delom izmešteno, a građevinske mašine iznose i odvoze šljunak i pesak. Na snimcima se vidi i da je korito nasipano u delu na kojem su potporni stubovi za most.

Kompanija „CRBC”, koja gradi auto-put, Ministarstvo saobraćaja, ali i drugi državni organi tada su tvrdili da je sve rađeno u skladu sa propisima i projektima.

Međutim, fotografije napravljene ovih dana svedoče o daljem uništivanju korita reke.

„Krajnji je čas da u Vladi, u prvom redu prvo premijer, a i resorni ministar, urade nešto kako bi se stanje na terenu saniralo. Pre svega smatram da apsolutno mora postojati odgovornost. I dok neko ne ode u zatvor, nećemo imati drugačiju praksu na ovom delu gradilišta”, ocenio je juče direktor Istraživačkog centra „Dejan Milovac.

Milovac je kazao da je cilj poslednjeg obilaska bila da se predstavnici civilnog sektora ali i medija uvere da li je bilo koja preporuka domaće javnosti, ali pre svega Evropskog parlamenta, Evropske komisije, a naročito Uneskova sprovedena na terenu.

Za razliku od prošlogodišnjeg, Evropska komisija u izvještaju o Crnoj Gori u 2019. godini pominje Taru u delu koji se tiče poglavlja 27 - Životna sredina i klimatske primjene.

Brisel poručuje da Crna Gora treba da preduzme hitne mere kako bi se očuvala i unaprijedila ekološka vrednost zaštićenih oblasti, među kojima je i reka Tara.

„Stanje koje smo sada videli jeste činjenica da država nije poštovala preporuke, mimo toga da nije sankcionisana. Videli smo da su sve one deponije koje je MANS otkrio unazad godinu dana i dalje vrlo aktivne. Ni Vlada ni „CRBC” nisu uradili apsolutno ništa da se to promeni”, istakao je Milovac.

MANS je zbog situacije na ovom delu auto-puta ranije podneo krivične prijave, između ostalog, protiv ministara održivog razvoja i turizma Pavla Radulovića i saobraćaja i pomorstva Osmana Nurkovića. U krivičnoj prijavi, osim resornih ministara Radulovića i Nurkovića, tereti se i Nikola Medenica, direktor Agencije za zaštitu prirode i životne sredine i Alija Košuta, direktor Uprave za inspekcijske poslove, zajedno sa odgovornim licima u kompaniji „CRBC“.

U prijavi se navodi da su Radulović, Nurković, Medenica i Košuta zloupotrebom službenog položaja i nevršenjem službenih ovlašćenja direktno doprinijeli tome da kineska kompanija izvrši više krivičnih dela u delu zagađenja i oštećenja životne sredine, time što je „CRBC“ omogućeno da, bez ikakve kontrole i sankcije, građevinski otpad deponuje direktno na poljoprivredno zemljište, čime je prekršen Elaborat procene uticaja izgradnje autoputa na životnu sredinu.

Milovac je poručio da Crna Gora kao država nije poslala poruku da je uništavanje Tare krivično djelo.

Direktor NVO „Ozon“ Aleksandar Perović je za Vjesti rekao da je obilazak gradilišta imala za cilj da se svi uvere o kakvom stepenu uništenja zaštićenog objekta rijeke Tare se govori.

„Definitivno, ko god svojim očima vidi šta je ovde urađeno, jasno mu je da nije postojala nikakva politika - održive zaštite, smanjenja negativnog uticaja na biodiverzitet, na rečni ekosistem i naseljeno područje“.

Perović je zaključio da se još ne zna koliko će generacija plaćati nastalu štetu.

„Pričinjena je šteta, koja tek treba da se proceni. Jedan veoma važan segment svega toga je informisanje javnosti o pitanjima životne sredine, tokom pripreme, realizacije i finalizacije ovako velikog projekta. Moram da kažem da osnovano sumnjamo da je reč o namernoj politici Vlade da sakriju sve relevantne informacije o kvalitetu životne sredine, pogotovo one koje su bile propisane različitim elaboratima da obavezno budu dostupne javnosti“, ocijenio je Perović.

Država je proglasila tajnom većinu dokumenata koji se tiče projekta auto-puta.

Tužbu protiv izvođača radova na auto-putu, kinesku kompaniju „CRBC“, najavljuju i meštani Mateševa Dragan Adžić i Perica Bošković, jer su im, kako tvrde, devastirali imanja u blizini reke Drska, koja je pritoka Tare.

Pozvali su, po pisanju Vjesti, nadležne iz Ministarstva poljoprivrede i Opštine Kolašin da ih posete i uvere se da su im imanja uništena.

Adžić je kazao da je dozvolio da materijal od iskopa na tunelu 19, koji je poslednji na trasi auto-puta, istovare na njegovo imanje, ali uz obećanje da će ga kasnije premestiti.

„Međutim, od toga sada nema ništa, napravili su nasip, kojim navodno naša imanja štite od

vode iz Drske. Ali to je bila samo varka da bi na nekoliko hiljada kvadrata moje obradive njive istovarili građevinski otpad”, naveo je Adžić.

Bošković je istakao da ga, međutim, nije niko pitao za dozvolu da istovara građevinski otpad na njegovo imanje.

„Nisam potpisao, ni dozvolio nikome da to radi. Sa ovoga imanja sam imao po nekoliko tona krompira, sadio sam luk, šargarepu. Sada ne mogu ništa od toga”, istakao je Bošković.

On je pojasnio da meštani sada najviše strahuju da će im imanja biti poplavljena zbog deponovanja materijala, odnosno da kada Drska od obilnih kiša nadođe, da će se prelići na njihovo zemljište. Drska, zato je dobila i takav naziv, kada krenu da se tope snegovi, dobija veliku snagu i ne može se obuzdati. Zbog čega meštani i tražimo da im se imanja vrate u pređašnje stanje.

Izvor: politika.rs